



موسوی، سیدامین- ۱۳۶۶	سرشناسه
یک قدم تا فوق تخصص جراحی عمومی A / خلاصه درس به همراه مجموعه سوالات آزمون فوق تخصصی جراحی از سال ۱۳۹۵ تا سال ۲۰۲۰ / Sabiston 2019 , Schwartzs 2019	عنوان و نام پدیدآور
تهران: کاردیا، ۱۴۲، ۵۶۸ ص: مصور، جدول (بخشی زنگی).	مشخصات شر
فیبا ۷۹۵۰،۰۰۰ ریال: شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۶۰۳-۹۶-۷۹۵۰: شابک دوره: ۷-۹۶-۶۲۲-۵۶۰۳-۹۷۸	مشخصات ظاهری
فیبا ۷۹۵۰،۰۰۰ ریال: شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۶۰۳-۹۶-۷۹۵۰: شابک دوره: ۷-۹۶-۶۲۲-۵۶۰۳-۹۷۸	شاپک
کتاب حاضر برگرفته از کتاب "Schwartz's principles of surgery, 11th. ed, 2019" تالیف دیناکی، اندرسن ... [و دیگران] است.	وضعیت فهرست نویسی
جراحی Surgery	یادداشت
جراحی -- آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی) .surgery -- Examinations, questions, etc	موضوع
اندرسن، دینا کی.. Andersen, Dana K.	شناسه افزوده
شوارتس، سیمور، ۱۹۷۸-- م. اصول جراحی شوارتز	شناسه افزوده
RD۳۱	ردہ بندی کنگره
۶۱۷	ردہ بندی دیوبی
۹۰۸۶۸۶	شماره کتابشناسی ملی
فیبا	اطلاعات رکورد کتابشناسی

یک قدم تا فوق تخصص جراحی عمومی A  
برگرفته از کتاب **Sabiston 2022**, Schwartzs 2019 است.  
گردآورنده: دکتر سید امین موسوی  
ناشر: انتشارات کاردیا  
صفحه آرآ: **زبیدت یار - منیرالسادات حسینی**  
طراح و گرافیست: **زبیدت یار**  
چاپ و لیتوگرافی: **زبیدت یار**  
نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲  
تیراز: ۱۵۰ جلد  
شابک: ۹۷۸-۴-۹۷۸-۶۴۲۲-۶۴۰۳-۵۶۰۷-۹۷۸-۴  
شابک دوره: ۹۷۸-۷-۶۴۲۲-۹۷۸-۷-۵۶۰۳-۶۴۰۷-۹۶  
بهاء: ۷۹۵۰۰ تومان

آدرس: تهران میدان انقلاب - کارگرجنوبی - خیابان روانمهر - بن بست دولتشاهی پلاک ۱ واحد ۱۸  
شماره تماس: ۰۲۱-۶۶۴۱۹۵۲۰ - ۰۲۱-۸۸۹۴۵۲۰۸ - ۰۲۱-۸۸۹۴۵۲۱۶ / www.residenttyar.com

هر گونه کیمی برداری از این اثر پیگرد قانونی دارد.

# یک قدم تا فوق تخصص جراحی عمومی A

خلاصه درس به همراه

مجموعه سؤالات آزمون فوق تخصصی جراحی عمومی از سال ۱۳۹۵ تا سال ۱۴۰۱

Schwartzs 2019 , Sabiston 2022

گرده آورنده

دکتر سید امین موسوی

رتبه برتر آزمون فوق تخصص جراحی پلاستیک ۱۴۰۱

دستیار فوق تخصص جراحی پلاستیک و ترمیمی و سوختنگی

دانشگاه علوم پزشکی ایران

## فهرست

۱۱	فصل ۷ و ۶۳ - ترومای
۱۹۷	فصل ۵ - شوک
۲۲۳	فصل ۴ - هموستاز
۲۶۹	فصل ۳ - آب و الکترولیت
۳۰۹	فصل ۲ - پاسخ سیستمیک به آسیب
۳۳۹	فصل ۳۰ - آپاندیس
۳۷۱	فصل ۳۶ - سارکومهای بافت نرم
۳۹۷	فصل ۳۵ - جدار شکم، امنیت و صفاق
۴۳۱	فصل ۱۷ - پستان
۵۲۱	فصل ۱۳-۲۲ - مانیتورینگ





٪ ۱۲

از سؤالات

# تروما

فصل ۷

Schwartzs: Section 7

## اقدامات پیش بیمارستانی در تروما:

شامل بررسی صحنه آسیب، انجام بررسی اولیه، تصمیم جهت تریاژ برای انتقال، مداخلات حیاتی و سپس انتقال بیمار می‌باشد.

بهترین نتیجه وابسته به انجام تریاژ سریع و تصمیم‌گیری در مورد انتقال بیمار است. تروما شایع‌ترین علت مرگ در افراد ۱ تا ۴۴ سال و سومین علت مرگ و میر بدون درنظر گرفتن سن است.

**رویکرد load and go:** تمام مداخلات ضروری پیش بیمارستانی در زمان انتقال بیمار به بیمارستان می‌تواند انجام شود.

گایدلاین برای تریاژ و اقدامات لازم بیماران ترومایی در صحنه حادثه در شکل ۱۶-۲ آورده شده است.

(۱) شایع‌ترین علت مرگ و میر در افراد یک تا ۴۴ سال کدام یک از موارد زیر است؟ (فوق

تخصص - ۹۶)

الف) ناهنجاری‌های مادرزادی قلبی و عروقی

ب) سرطان

ج) عفونت‌ها

د) تروما



پاسخ: گزینه D

### ارزیابی و احیاء بیمار ترومایی:

انجام اقدامات براساس ATLS: ارزیابی اولیه واحیاء همزمان، ارزیابی ثانویه و بررسی‌های تشخیصی، درمان قطعی، ارزیابی ثالثیه  
قدم اول در برخورد با بیمار ترومایی: چک علائم حیاتی است.  
آسیب‌های تهدیدکننده حیات که در جدول زیر مشاهده می‌شود باید قبل از شروع ارزیابی‌های ثانویه مشخص شده و نسبت به درمان ان اقدام گردد.

Table 7-1

Immediately life-threatening injuries to be identified during the primary survey

#### Airway

- Airway obstruction
- Airway injury

#### Breathing

- Tension pneumothorax
- Open pneumothorax
- Massive air leak
- Flail chest with underlying pulmonary contusion

#### Circulation

- Hemorrhagic shock
  - Massive hemothorax
  - Massive hemoperitoneum
  - Mechanically unstable pelvis fracture with bleeding
  - Extremity blood loss
- Cardiogenic shock
- Cardiac tamponade
- Neurogenic shock

#### Disability

- Intracranial hemorrhage/mass lesion
- Cervical spine injury

### ارزیابی اولیه + احیاء همزمان: Primary survey + Resuscitation

اگرچه اقدامات ارزیابی اولیه به صورت متوالی بیان می‌شود ولی اغلب به صورت همزمان توسط تیم احیاء انجام می‌شوند.





%۲  
از سؤالات

## شوك

فصل ۵

Schwartzs: Section 5

### طبقه‌بندی انواع شوك:

شوك هيپوولميک (هموراژيک)، شوك سپتيك، شوك نورولوزيک، شوك کارديوژنيک، شوك انسدادي، شوك ترومائي.

در زمان شوك واسطه‌های التهابي (DAMPs) آزاد شده و توسط گيرنده‌های سلولی (PRRs) شناسايي می‌شوند. با اين کار مسیر مشابهی که محصولات باكتريال در سپسيس فعال می‌كنند را فعال می‌کنند.

### اصول برخورد با شوك هموراژيک:

- ۱) کنترل فوري خونریزی فعال. تاخير در کنترل خونریزی مرگ و میر را افزایش می‌دهد.
- ۲) احیا با کریستالوئید و فراورده‌های خونی مثل C/P، پلاسمما، پلاکت.
- ۳) اصلاح ناکافی یا عدم تشخيص کاهش خونرسانی باعث افزایش میزان مرگ و میر می‌شود.
- ۴) احیای بیش از حد با مایعات باعث بدتر شدن خونریزی می‌شود.

### اصول برخورد با شوك سپتيك:

- ۱) شوك سپتيك اورژانس است و باید احیا و درمان در اولین فرصت ممکن شروع شود.
- ۲) شناسايي منشا آناتوميك عفونت و رفع کردن فوري آن.
- ۳) شروع آنتىبيوتيك وسیع الطيف در يك ساعت اول بعد تشخيص.
- ۴) برای احیای بیمار حداقل 30 ml/kg سرم کریستالوئید وریدی در عرض ۳ ساعت تجویز می‌شود و سپس احیا بر اساس شرایط همودیناميک بیمار ادامه می‌یابد.





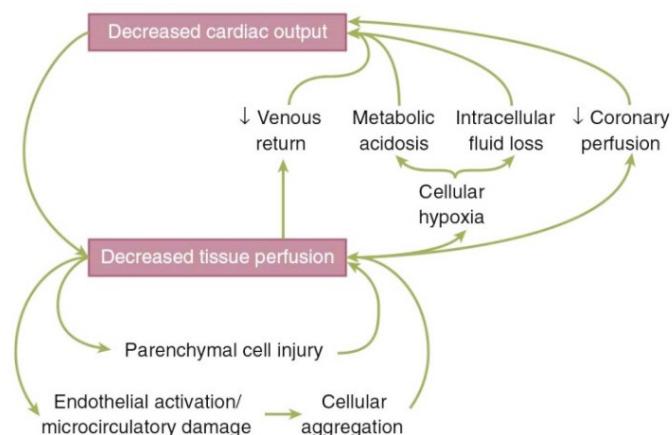
(۵) وقتی فشار خون فقط با احیا بهتر نشود، نوراپی نفرین با هدف MAP در حد ۶۵ mmHg تجویز می‌شود.

### پاتوفیزیولوژی شوک:

**تعریف شوک:** خونرسانی ناکافی بافت که با کاهش تحويل مواد متابولیکی مورد نیاز و برداشت ناکافی محصولات زاید مشخص می‌شود باعث نارسایی در متابولیسم اکسیداتیو می‌شود.  
کاهش خونرسانی بافتی و کمبود انرژی سلولی (عدم تعادل بین عرضه و تقاضای سلولی) باعث پاسخ نورواندوکرین و التهابی می‌شود.

این پاسخ‌ها در چندین سطح تنظیم می‌شوند که شامل:  
بارورسپتورهای در سینوس کاروتید و قوس آئورت، گیرندهای شیمیایی، پاسخ‌های ایسکمی مغزی، آزاد شدن منقبض کننده‌های عروقی اندوزن، حرکت مایع به فضای داخل عروقی، بازجذب کلیوی آب و نمک.

شوک در ابتدا در فاز جبرانی و برگشتپذیر است و بدن از طریق پاسخ نورواندوکرین اختلال همودینامیک را جبران می‌کند. در صورت عدم تشخیص و درمان به موقع و تداوم کاهش خونرسانی، آسیب میکروواسکولار، آسیب پارانشیم بافتی، مرگ سلولی و اختلال عملکرد ارگان ایجاد شده و وارد فاز غیرقابل برگشت می‌شود.



**Figure 5-2.** The “vicious cycle of shock.” Regardless of the etiology, decreased tissue perfusion and shock results in a feed-forward loop that can exacerbate cellular injury and tissue dysfunction.



هدف از پاسخ نورواندوکرین حفظ خونرسانی قلب و مغز است. در شوک هموراژیک میزان پاسخ نورواندوکرین براساس حجم و سرعت از دست دادن مایع است.

محركهای ایجادکننده پاسخ نورواندوکرین: اولین محرك کاهش حجم خون در گردش است. محركهای دیگر عبارتند از درد، هیپوکسمی، هیپرکاربی، اسیدوز، عفونت، تغییر دمای بدن، تغییرات احساسی و هیپوگلیسمی.

این محركها سبب فعال شدن محور هیپوتالاموس - هیپوفیز- آدرنال شده که خود سبب فعال شدن سیستم عصبی اتونوم ANS می‌گردد که در نتیجه سبب تحریک مستقیم قسمت مدولای آدرنال و ازدسازی کاتکول امین‌ها می‌گردد.

پیامبر اوران بعدی با رورسپتورها هستند که شامل گیرندهایی در دهلیز راست و قوس رآئورت و اجسام کاروتید هستند.

این رسپتور هادر حالت شوک با کاهش فعالیت خود سبب فعالسازی سمپاتیک شده و ایجاد وازوکانستیریکشن میکنند.

پیامبر اوران بعدی کمو رسپتورها هستند که در قوس رآئورت و اجسام کاروتید حضور دارند و به تغییرات فشار اکسیژن، غلظت یونی هیدروژن و سطح دی‌اکسید کربن حساسند. با فعال شدن این رسپتورها عروق کرونری گشاد و ضربان قلب کاهش یافته و انقباض عروق در سطح احشا و عضلات اتفاق می‌فتند

### پاسخهای وابران در شوک:

تحریک گیرندهای بتا آدرنرژیک قلب: باعث افزایش قدرت انقباضی و ضربان قلب می‌شود.

تحریک گیرندهای آلفا آدرنرژیک در آرتربیولها: باعث انقباض عروق سیستمیک و افزایش فشار خون می‌شود. انقباض بصورت یکنواخت نیست بلکه باعث **(۱)** کاهش خون ارگانهای غیرضروری مثل روده، کلیه، پوست **(۲)** افزایش خون عروق کرونری و خون مغز می‌شود.

تحریک سمپاتیکی مستقیم ورید: موجب انقباض وریدی و افزایش بازگشت وریدی به گردش خون مرکزی می‌شود.

برونده سمپاتیک از مدولای آدرنال: افزایش می‌یابد ولی تا ۴۸ ساعت بعد آسیب به سطح پایه برمی‌گردد که اگر برزگردد خطرناک است. کاته کولامین‌ها با تحریک گلیکولیز و گلوکونئوژن باعث



% ۵  
از سؤالات

## هموستاز

فصل ۴

Schwartzs: Section 4

### فیزیولوژی هموستاز:

هموستاز ۴ مرحله تشکیل شده است:

**مرحله انقباض عروقی:** اولین مرحله است. انقباض در قطع کامل رگ بیشتر از قطع ناکامل آن است.  
با کمک TXA2 و واسطه‌های دیگر عضلات صاف مدیای عروق منقبض می‌شود.

### عملکرد پلاکتی و تشکیل پلاگ پلاکتی:

۳۰ درصد پلاکت‌ها در طحال هستند و اگر در واکنش‌های انعقاد مصرف نشوند طحال به طور طبیعی آنها را از بین می‌برد. طول عمر پلاکت ۷-۱۰ روز است.

### ۱. مرحله اولیه:

با آسیب اینتیمای عروق کلازن ساباندوتیال و VWF نمایان شده و پلاکت‌ها به آن می‌چسبند. با واسطه سروتونین و ADP تجمع پلاکتی ایجاد می‌شود که بصورت قابل برگشت است، با ترشح همراهی ندارد و هپارین با این مرحله تداخل ندارد. یعنی این مرحله در بیمارانی که هپارین دریافت کرده‌اند هم دیده می‌شود. تجمع پلاکتی + آرشیدونیک با کمک COX (سیکلواکسیژنаз) باعث تولید ترومبوکسان A2 می‌شود که اثر تجمع پلاکتی و انقباض عروقی قوی دارد. COX پلاکتی با ASA بطور برگشت ناپذیر و با NSAID‌ها بطور برگشت پذیرمehr می‌شود ولی تحت تاثیر مهارکننده COX2 قرار نمی‌گیرد.

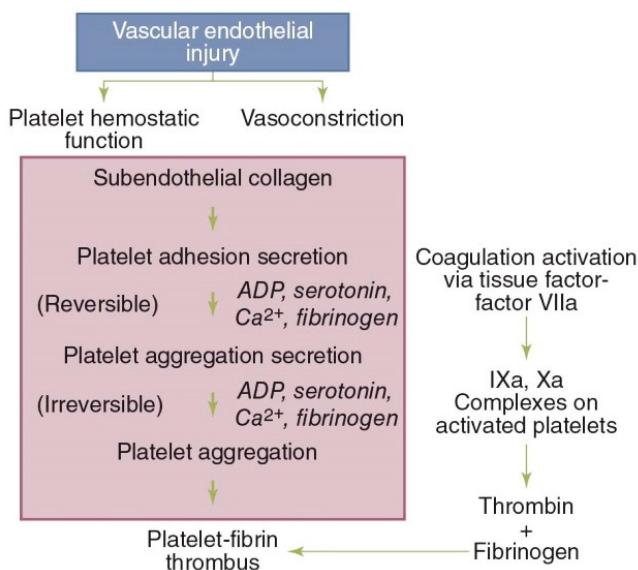


## ۲. مرحله دوم:

مرحله آزادسازی، تراکم و استحکام پلاگ پلاکتی است که برگشت ناپذیربوده و  $\text{Ca}^{2+}$ , ADP, سروتونین، ترومبوکسان و پروتئین‌های گرانول آلفا آزاد می‌شوند. فیبرینوژن به سطح پلاکت‌های فعال شده می‌چسبد و به عنوان رابط رسپتور GP IIIa IIb ارتباط پلاکت‌ها به هم را مستحکم‌تر می‌کند. PF4 هم ترشح می‌شود که آنتاگونیست قوی هپارین است. با تغییر فسفولیپید غشا، سطح لیپوبروتئین تغییر یافته (PF3) باعث تبدیل پروترومبین (II) به ترومبین (IIa) شده و در فعال شدن فاکتورهای ۱۰، ۱۱، ۱۲ نقش دارد.

آسپرین، NSAID و nitric oxide cAMP مهار کننده‌های موج دوم تجمع پلاکتی هستند.

**نکته:** در عملکرد پلاکتی در مرحله اول چسبیدن پلاکتی و در مرحله دوم تجمع پلاکتی ایجاد می‌شود.



**Figure 4-2.** Schematic of platelet activation and thrombus function.

### انعقاد و تشکیل فیبرین:

مسیر داخلی: با فاکتور ۱۲ شروع شده و در ادامه فاکتورهای ۸ و ۹ و ۱۱ فعال می‌شوند.

اختلال در مسیر داخلی یعنی در فاکتورهای ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ با افزایش PTT نشان داده می‌شود.





مسیر خارجی: با اتصال TF (فاکتور بافتی) + فاکتور ۷ (هفت) شروع می‌شود و باعث تبدیل فاکتور ۱۰ به ۱۰ فعال و ۹ به ۹ فعال می‌شود. اختلال در مسیر خارجی یعنی در فاکتورهای ۲، ۷، ۹، ۱۰ با افزایش PT همراه است. از علل اختلال مسیر خارجی کمبود ویتامین k و مصرف وارفارین است. در ادامه دو مسیر ادغام شده و مسیر مشترک ایجاد می‌شود که در آن فاکتور 10a باعث تبدیل II (پروتروموبین) به IIa (تروموبین) و سپس تبدیل فیبرینوژن (I) به فیبرین (Ia) می‌شود. فاکتور ۱۳ مونومرهای فیبرین را به پلیمر تبدیل می‌کند. لخته با کمک TAFI پایدار می‌شود.

#### موانع گسترش لخته از محل آسیب:

- ۱) مهار فیدبکی در آبشار انعقاد با غیر فعال آنزیم‌های تشکیل دهنده ترومبو مدولین ازاندوتلیوم تولید شده و از طریق کمپلکس شدن با ترومبو می‌شود ترومبو می‌بین مدت کوتاهی برای شکستن فیبرینوژن در دسترس باشد. همچنین باعث ایجاد ProC فعال و کاهش تولید ترومبو می‌باشد. مهار فاکتور ۸ و ۵ می‌شود.
- ۲) از اندوتلیوم عروق تولید شده و با شکستن پلاسمینوژن باعث ایجاد فیبرینولیزی می‌شود.
- ۳) پروتئین c فعال شده (APC) با پروتئین S در سطح فسفولیپید کمپلکس تشکیل می‌دهد. این کمپلکس فاکتورهای ۵ و ۸ را می‌شکند و بنابراین این فاکتورها نمی‌توانند در تشکیل کمپلکس TF با فاکتور ۷ شرکت کنند.

- نکته:** در کمبوداری ProC، S یا در صورت وجود فاکتور ۵ لیدن (APC نمی‌تواند ۵ لیدن را بکشند)، این مرحله ممانعت از گسترش لخته مختل شده و بیماران مستعد ترومبوآمبولی می‌شوند.
- ۴) فعال شدن TAFI با کمک کمپلکس TM – ترومبو می، لیزین انتهایی از مولکول فیبرین برداشته شده و باعث مستعدتر شدن لخته به لیز توسط پلاسمین می‌شود.

#### اساس پاسخ ضد انعقاد:

- ۱) مهار تولید ترومبو می
- ۲) ایجاد مهار کننده TF
- ۳) بلوک کمپلکس VII TF-VII (آنٹی ترومبو می III این را مهار می‌کند)
- ۴) کاهش تولید فاکتور a ۹ و 10a



% ۳  
از سؤالات

## آب و الکترولیت

فصل ۳

Schwartzs: Section 3

### میزان کل آب بدن (TBW)

۶۰-۷۷٪ وزن بدن را آب تشکیل می‌دهد. در مرد جوانی ۶۰٪ و زن جوان ۵۰٪ وزن کل بدن آب است.

عضلات و ارگان‌های توپر نسبت به چربی و استخوان آب بیشتری دارند. در زنان به علت وجود چربی بالا و عضله کمتر میزان آب بدن کمتر است.

میزان TBW در افراد چاق را باید ۲۰-۴۰٪ پایین‌تر و در افراد با سوء تغذیه ۱۰٪ بیشتر در نظر گرفت. بالاترین درصد TBW در نوزادان است که ۸۰٪ وزن بدنشان را آب تشکیل می‌دهد.

### تقسیم‌بندی TBW

۲/۳ آن (۴۰٪) مایع داخل سلولی است. کاتیون اصلی مایع داخل سلولی mg و k، آنیون اصلی آن پروتئین و فسفات است.

- ۱/۳ آن (۲۰٪) خارجی سلولی است که شامل ۱۵٪ پلاسمما و ۵٪ مایع میان بافتی است.

کاتیون اصلی مایع خارج سلولی Na و آنیون اصلی آن CL و HCO<sub>3</sub><sup>-</sup> (بی‌کربنات) است.

TBV در مرد بالغ ۷۰ کیلوگرم: mL<sup>۴۲۰۰۰</sup> = ۷۰ × ۶۰٪ = mL<sup>۴۲۰۰۰</sup> در زن بالغ ۷۰ کیلوگرم: ۵۰٪ × mL<sup>۳۰۰۰۰</sup> است.





% of Total body weight	Volume of TBW		Male (70 kg)	Female (60 kg)
Plasma 5%	Extracellular volume		14,000 mL	10,000 mL
Interstitial fluid 15%	Plasma		3500 mL	2500 mL
Intracellular volume 40%	Interstitial		10,500 mL	7500 mL
	Intracellular volume		28,000 mL	20,000 mL
			42,000 mL	30,000 mL

**Figure 3-1.** Functional body fluid compartments. TBW = total body water.

CATIONS		ANIONS		CATIONS		ANIONS		CATIONS		ANIONS	
Na <sup>+</sup>	142	Cl <sup>-</sup>	103	Na <sup>+</sup>	144	Cl <sup>-</sup>	114	K <sup>+</sup>	150	HPO <sub>4</sub> <sup>3-</sup>	150
		HCO <sub>3</sub> <sup>-</sup>	27			HCO <sub>3</sub> <sup>-</sup>	30			SO <sub>4</sub> <sup>2-</sup>	150
		SO <sub>4</sub> <sup>2-</sup>	3			SO <sub>4</sub> <sup>2-</sup>	3			PO <sub>4</sub> <sup>3-</sup>	10
K <sup>+</sup>	4	PO <sub>4</sub> <sup>3-</sup>		K <sup>+</sup>	4	PO <sub>4</sub> <sup>3-</sup>		Mg <sup>2+</sup>	40	Protein	40
Ca <sup>2+</sup>	5	Organic Acids	5	Ca <sup>2+</sup>	3	Organic Acids	5	Na <sup>+</sup>	10		
Mg <sup>2+</sup>	3	Protein	16	Mg <sup>2+</sup>	2	Protein	1				
Plasma		Interstitial fluid		Intracellular fluid		200 mEq/L		200 mEq/L			

**Figure 3-2.** Chemical composition of body fluid compartments.



گرادیان غلظتی بین مایع خارج سلولی و داخل سلولی با کمک ATP که پمپ‌های سدیم و پتاسیم موجود در غشاها را تحریک می‌کند، حفظ می‌شود.

پلاسما و مایع میان بافتی فقط کمی در ترکیب یونی متفاوت هستند. محتوای پروتئینی بالاتر (آنیون‌های ارگانیک) در پلاسما سبب می‌شود ترکیب کاتیون پلاسما نسبت به مایع میان بافتی اندکی بیشتر باشد. آب به آسانی بین قسمت‌های مختلف مایعات بدن پخش می‌شود. سدیم به علت ویژگی‌های اسمزی و الکتریکی همراه آب باقی می‌ماند و چون محل سدیم به مایع خارج سلولی محدود است لذا مایعات حاوی سدیم به قسمت مایع خارج سلولی رفته و سبب افزایش حجم پلاسما و مایع میان بافتی می‌شود. حجم مایع میان بافتی را تا سه برابر پلاسما افزایش می‌دهد.

**نکته:** برای اهداف بالینی عملی بیشتر کم و زیاد شدن‌های مایعات در بدن مستقیماً ناشی از تغییرات قسمت خارج سلولی است. از یک لیتر سرم سالین ایزوتونیک یک چهارم آن (۲۵۰ سی‌سی) وارد پلاسما می‌شود.

(۱) آب و ترکیبات شیمیایی بدن در سه کمپارتمان داخل سلولی، پلاسما و فضای بینابینی محدود می‌شوند. کدام یک از موارد زیر در ارتباط با این ترکیبات صحیح می‌باشد؟ (فوق تخصص - ۹۹)

- الف) کاتیون‌های عمده داخل سلولی پتاسیم، کلسیم و منیزیم هستند.
- ب) انفوژیون سرم نمکی می‌تواند فضای بینابینی را تا سه برابر پلاسما حجیم کند.
- ج) آب و سدیم با نسبت مساوی و به راحتی در این کمپارتمان‌ها جابه‌جا می‌شوند.
- د) میزان آنیون‌های ارگانیک (پروتئین‌ها) در فضای بینابینی مقداری بیشتر از پلاسما است.

پاسخ: گزینه ب

### فشار اسمزی:

برای رسیدن به تعادل اسموتیک آب در دو جهت غشای نیمه تراوای سلولی بر اساس غلظت ذرات محلول عبور می‌کند تا تساوی اسمزی دو طرف برقرار شود.

فشار اسمزی تعداد واقعی ذرات اسمزی فعال است که با واحد میلی‌اسمول (mOsm) اندازه‌گیری می‌شود.

عوامل اصلی تعیین‌کننده اسمولالیته: غلظت‌های سدیم - گلوکز - اوره (BUN) می‌باشند:



# پاسخ سیستمیک به آسیب

فصل ۲  
Schwartzs 2

## متابولیسم در طول گرسنگی

یک فرد بالغ سالم روزانه  $22\text{--}25 \text{ kcal/kg}$  نیاز به کالری دارد که از منابع کربوهیدراتی، لیپیدی و پروتئینی تأمین می‌شود. در موارد استرس شدید و سوختگی نیاز روزانه به  $40 \text{ kcal/kg}$  افزایش می‌یابد.

### منابع اصلی تأمین سوخت بدن:

**در ۲۴ ساعت اول:** سوخت اصلی بدن گلوکز است.

در گرسنگی کوتاه مدت تا ۵ روز سوخت بدن از منشاً چربی و پروتئین عضلات است که سوخت اصلی در این مدت چربی می‌باشد.

در گرسنگی طولانی مدت سوخت اصلی بدن تا ۲۴ روز اجسام کتونی است.

یک فرد سالم بالغ با وزن  $70 \text{ kg}$  روزانه به  $180 \text{ g}$  گرم گلوکز نیاز دارد.

در بدن افراد طبیعی  $400\text{--}400 \text{ g}$  کربوهیدرات به صورت گلیکوژن ذخیره شده است که  $75\text{--}100 \text{ g}$  آن در کبد است و  $200\text{--}250 \text{ g}$  آن در عضلات اسکلتی، قلبی و صاف ذخیره شده که گلوکز موجود در عضلات به علت کمبود آنزیم گلوکز ۶ فسفاتاز کاربرد سیستمیک ندارد و فقط انرژی عضلات را تأمین می‌کند.

در طی گرسنگی ذخیره گلیکوژن کبد آزاد شده و طی  $16\text{--}24$  ساعت خالی می‌شود و ادامه تأمین گلوکز بدن از طریق گلوکونئوژن در کبد صورت می‌گیرد.

برخی هورمون‌ها مثل گلوكاجن، NEP، وازوپرسین و آنژیوتانسین II باعث تسریع آزاد شدن ذخایر گلیکوژن و همچنین باعث افزایش گلوکونئوژن می‌شوند.





برای انجام گلوکونوژن ۳ دسته پیش‌ساز وجود دارد: لاکتات، گلیسرول، اسیدهای آمینه مثل آلانین و گلوتامین.

۱- گلیکولیز صورت گرفته در عضلات، اریتروسیت‌ها و لکوسیت‌ها باعث تولید لاکتات و پیروات می‌شود که این لاکتات با چرخه cori وارد گلوکونوژن شده و گلوکز می‌سازد که تا ۴۰٪ گلوکز پلاسمای طی گرسنگی از این طریق تأمین می‌شود.

تولید لاکتات از عضله اسکلتی برای تأمین نیاز گلوکز بدن در گرسنگی ناکافی است بنابراین بدن شروع به شکستن پروتئین‌ها می‌کند.

۲- انجام پروتئولیز در عضلات اسکلتی و به مقدار کم در ارگان‌های solid کبد و کلیه و تولید اسیدهای آمینه مخصوصاً آلانین و گلوتامین که این اسیدهای آمینه به عنوان سوبسترا وارد گلوکونوژن شده و گلوکز می‌سازد. طوری که ۷۵ گرم در روز پروتئین تعزیزی می‌شود (تولید بیش از ۳۰ گرم نیتروژن ادراری) و اگر گرسنگی ادامه یابد و تا ۱۰ روز بیمار غذا دریافت نکند ۱۵٪ وزن بدن را از دست می‌دهد و در صورت تداوم این شرایط بدون رساندن غذا اگر بیش از ۲۰ درصد وزن بدن از دست برود حیات بیمار را به مخاطره می‌اندازد.

ولی از روز دوم گرسنگی میزان پروتئولیز بدن به ۲۰ گرم در روز کاهش می‌یابد (تولید نیتروژن ادرار به میزان ۲-۵ گرم در روز) که علت آن ایجاد تطابق ارگان‌های حیاتی مثل میوکارد، مغز، کلیه و عضلات اسکلتی است که از روز دوم به بعد اجسام کتونی را به عنوان منبع اصلی سوخت خود تا ۲۴ روز به کار می‌برند.

- کلیه‌ها نیز علاوه بر کبد با استفاده از اسیدهای آمینه گلوتامین و گلوتامات در گلوکونوژن شرکت کرده و منبع مهمی برای تأمین گلوکز در گرسنگی طول کشیده هستند.

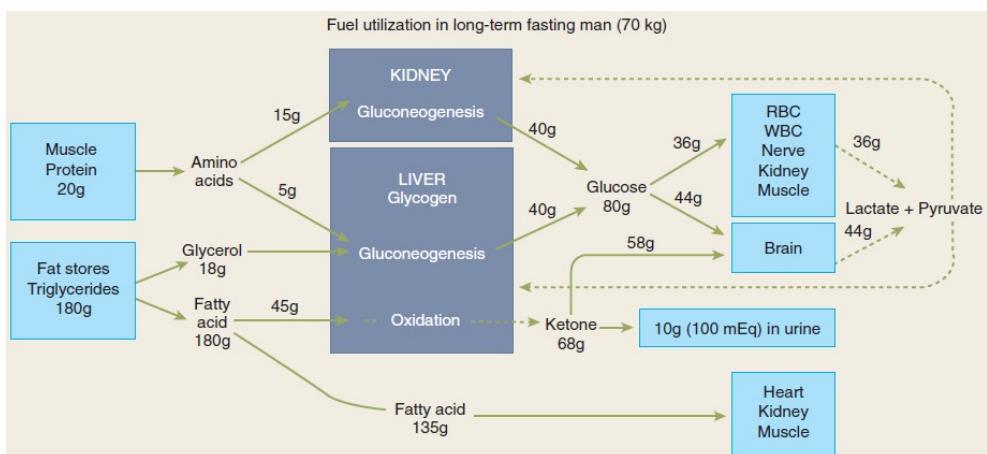
۳- در طی گرسنگی در فرد ۷۰ کیلوگرمی تقریباً روزانه ۱۶۰ گرم اسیدهای چرب آزاد و گلیسرول از بافت چربی منتقل می‌شود. آزاد شدن اسیدهای چرب را با کاهش انسولین و افزایش گلوكاجن و کاته کولامین‌ها تحریم می‌شود. لیپیدها می‌توانند ۴۰٪ کالری مصرفی را طی گرسنگی تأمین کنند. اسیدهای چرب آزاد به عنوان سوخت بافت‌هایی مثل قلب، کلیه، عضله و کبد مورد استفاده قرار می‌گیرند و از طرفی گلیسرول حاصله به عنوان یک پیش‌ساز گلوکونوژن را شروع کرده و از آن طریق گلوکز می‌سازد و در کل این ذخایر چربی میزان مصرف گلوکز را به صورت قابل توجهی کاهش می‌دهند. علاوه بر این اجسام کتونی با مهار آنزیم پیروات دهیدروژناز مصرف گلوکز را محدود می‌کند.





در کل:

۷۵-۱۰۰ گرم گلوکز از آزادسازی ذخایر گلیکوژن کبدی + گلوکز ساخته شده از طریق گلوکونئوژن توسط لاكتات، اسیدهای آمینه و گلیسرول، ۱۸۰ گرم گلوکز مورد نیاز روزانه را تأمین می‌کند که از این میزان ۱۴۴ گرم برای عملکرد مغز و CNS و ۳۶ گرم برای عملکرد RBC و WBC، عصب، کلیه و عضلات مصرف می‌شود.



**Figure 2-16.** Fuel utilization in extended starvation. Liver glycogen stores are depleted, and there is adaptive reduction in proteolysis as a source of fuel. The brain uses ketones for fuel. The kidneys become important participants in gluconeogenesis. RBC = red blood cell; WBC = white blood cell.





# آپاندیس

فصل ۳۰  
Section 30

## آپاندیس

موقع تولد آپاندیس در تیپ سکوم قرار دارد. زمانی که روده به سمت مدیال می‌چرخد سکوم در RLQ ثابت می‌ماند تا آپاندیس در موقعیت پوسترومدیال سکوم و در سمت دمی (کودال) دریچه ایلئوسکال قرار گیرد.

در مالروتاسیون میدگات: آپاندیس در LUQ قرار می‌گیرد.  
در *inversus situs*: آپاندیس در LLQ قرار می‌گیرد.

آپاندیس یک دیورتیکول حقیقی از سکوم است که تمام لایه‌های بافت‌شناسی کولون را دارد ولی تفاوت‌هایی در نا منظمی کریپت‌ها با کولون دارد.

### آناتومی:

طول متوسط آپاندیس ۶-۹ cm است ولی از زیر ۱ cm تا بالای ۳۰ cm متغیر است - قطر خارجی mm ۳-۸ و قطر لومن داخلی ۱-۳ mm است.

مشخصه قاعده آپاندیس: محل تلاقي ۳ تنسیاکولی در انتهای سکوم است

### موقعیت قرار گرفتن آپاندیس:

موقعیت آپاندیس اینترا پریتونئال و رترو سکال است ولی در ۳۰٪ موارد لگنی و در ۷٪ موارد رتروپریتونئال است.





### خونرسانی آپاندیس:

شریان آپاندیکولر شاخه شریان ایلئوکولیک که خلف ترمینال ایلئوم منشاً گرفته و نزدیک قاعده آپاندیس وارد مرز می‌شود.

### اعصاب آپاندیس:

عصب‌دهی آوران آپاندیس با شبکه سمپاتیک مزانتریک (T10-L1) و عصب‌دهی واپران با عصب واگ است.

### فیزیولوژی آپاندیس:

آپاندیس در حفظ و عملکرد gut-associated lymphoid tissue (GALT) و حفظ فلور روده نقش دارد. احتمالاً آپاندکتومی با عفونت بیشتر Clostridium difficile و افزایش کانسرهای کولون و مری در اثر تغییرات میکروبی همراه باشد که البته این مطلب کاملاً مشخص نیست. آپاندیس یک عضو ایمونولوژیک است و در ترشح IgA نقش دارد - آپاندکتومی نقش محافظتی در برابر ایجاد UC دارد ولی ارتباط آن با کرون واضح نیست.

نقش حفاظتی آپاندکتومی زودرس در برابر گسترش UC به علت تولید dimeric forms of IgA از سل‌های پلاسمما و پاسخ Th2 به دنبال تولید IL-13 از T cells به دنبال ایجاد حاد است.

### آپاندیسیت حاد:

#### اپیدمیدلوجی:

شایع‌ترین اورژانس جراحی در جهان است. شانس ابتلا در طول عمر برای مردان ۸/۶٪ و برای زنان ۷/۶٪ است - بیشترین بروز دهه ۲ و ۳ است که ۷۰٪ موارد جوانان ۱۰-۲۹ ساله‌اند. میزان تشخیص اشتباه ۱۵/۳٪ - میزان پرفوراسیون ۱۹/۲٪.

#### اتیولوژی:

مهم‌ترین علت آن انسداد لومن است  
شایع‌ترین علت انسداد در اطفال هیپرتروفی لنفوئید است.





شایع‌ترین علت در بالغین فکالیت است. علل دیگر عبارتند از فیبروز، جسم خارجی مثل غذا و انگل و سنگ، نئوپلاسم.

### وجود فکالیت در تصویربرداری:

پاتوگنومونیک نبوده و قابل اعتماد نیست ولی اگر در آپاندیسیت تشخیص داده شده فکالیت دیده شود نشان‌دهنده فرم شدید بیماری و بالا بودن احتمال پروفوراسیون است (در ۹۰٪ موارد آپاندیسیت گانگرن پروفوره فکالیت دیده می‌شود).

### پاتوژن:

توالی حوادث منجر به آپاندیسیت به ترتیب عبارتند از: انسداد پروگزیمال لومن آپاندیس - انسداد لوپ بسته و ادامه ترشحات مخاط - اتساع بیشتر لومن و افزایش فشار داخل لومنی - تحریک اعصاب آوران احساسی و ایجاد درد مبهم شکمی در قسمت دور ناف (درد ویسرال) که ابتدا کولیکی است و بعد ثابت می‌شود. با ادامه ترشح مخاط و اتساع بیشتر و تکثیر باکتری‌های لومن، اختلال برگشت وریدی و احتقان وریدی ایجاد می‌شود - سپس التهاب ترانس مورال با درگیری سرozy و صفاق جداری ایجاد شده و باعث شیفت درد به RLQ می‌شود (حدود ۴-۶ ساعت بعد شروع درد).

با ادامه اتساع، اختلال خونرسانی شربانی، ایسکمی و تهاب باکتری‌ها باعث ایجاد انفارکت بیضی شکل در حاشیه آنتی‌مزانتریک و پروفوراسیون آپاندیس می‌شود. محل پروفوراسیون به طور شایع در نقطه بعد انسداد در حاشیه آنتی‌مزانتریک است.

### اگر پروفوره باشد:

- اغلب محل التهاب با امنتوم و لوپ‌های روده پوشانده شده و لوکالیزه می‌شود و یا فلگمون تشکیل می‌شود یا آبسه ایجاد می‌شود.
- گاهاً به خصوص در اطفال که امنتوم مناسب ندارد، پریتونیت ژنرالیزه ایجاد می‌شود.
- اگر کنترل نشده و تأخیری باشد باعث گسترش عفونت به پورت (pylephhebitis) و ایجاد آبسه کبدی و زردی و تب و لرز و وجود هوا در سیستم پورتال می‌شود.



# سارکومهای بافت نرم

فصل ۳۶  
Schwartzs 36

شایع‌ترین محل سارکومهای اولیه بافت نرم اندام فوقانی و تحتانی است (۵۰٪ موارد) – در پروگزیمال اندام بیشتر از دیستال است. بعداً به ترتیب در تن، رتروپریتوئن، سر و گردن می‌باشند.

شایع‌ترین نوع بافت‌شناسی سارکوم بافت نرم در بالغین (به جز سارکوم کاپوسی)، هیستوسیتوم فیبروز بدخیم (MFH) است. انواع دیگر شامل لیپوسارکوم، لیومیوسارکوم، سارکوم سینوویال، بدخیمی غلاف عصب می‌باشد.

شایع‌ترین سارکوم بافت نرم در اطفال: رابدومیوسارکوم است.

شایع‌ترین علت مرگ در اثر سارکوم: متاستاز به ریه است که ۸۰٪ موارد طی ۲–۳ سال اول پس از تشخیص اتفاق می‌افتد.

**نکته:** امروزه به جای MFH از اصلاح سارکومهای unclassified یا undiff pleomorphic استفاده می‌شود.

**اپیدمیولوژی:**

**ریسک فاکتورهای سارکوم:**

۱. رادیوتراپی: اغلب در سارکومهای مرتبط با موتاسیون ژن P53 دخیل است.

شایع‌ترین سارکومهای مرتبط با رادیوتراپی: سارکوم استئوژنیک، MFH، آنژیوسارکوم، لنفانژیوسارکوم، آنژیوسارکوم، لیومیوسارکوم، فیبروسارکوم، MPNST است.

در مطالعات در موارد سارکوم پلئومورفیک تمایز نیافته اسپورادیک در مقایسه با نوع مرتبط با رادیاسیون، میزان عود موضعی و کاهش سوروایوال در گروه مرتبط با رادیاسیون بیشتر است.



## ۲. مواد شیمیایی شغلی:

اسید فنوكسی استیک، نگهدارنده چوب حاوی کلروفنول ها.  
توروتراست، کلرید وینیل و آرسنیک با آنزیوپارکوم کبد مرتبط هستند.

## ۳. ترومما:

ارتباط بین سارکوم و ترومما ثابت نشده است و معمولاً یک جراحت خفیف توجه را به سوی توموری که از قبل وجود داشته جلب می کند.

**۴. لنف ادم مزمون:** ریسک فاکتور ایجاد لنفاژیوپارکوم است.

## ۵. فاکتورهای ژنتیکی:

در اثر ترانس لوکاسیون، آمپلیفیکاسیون، موتاسیون های انکوژنیک، آرایش مجدد پیچیده ژنی ایجاد می شود.

در GIST: موتاسیون در ژن گیرنده تیروزین کیناز KIT ۱۱ یا ۹ و یا رسپتور آلفای فاکتور رشد پلاکتی در اغلب سارکومها ۲ ژن سرکوبیگر تومور (ژن Rb و ژن P53) غیرفعال می شوند.

موتاسیون ژن Rb باعث رتینوبلاستوم در اطفال می شود و این افراد در سال های بعد مستعد سارکومها هستند.

در موتاسیون P53 (سندروم لی فرامنی): احتمال سارکومها بیشتر است به خصوص رابدوپیوپارکوم و سارکوم تمایز نیافته و پلئومورفیک.

موتاسیون در ژن NF-1: باعث بیماری NF-1 می باشد که این افراد مستعد سارکوم های بد خیم غلاف عصب محیطی و GIST هستند.

موتاسیون در ژن APC: باعث بیماری FAP و سندروم گاردنر می شود که تومور دسموئید دارند.



**Figure 36-1.** A 57-year-old with a chronic, progressive lymphedema of the left upper extremity developed lymphangiosarcoma 10 years after breast cancer treatment.

#### ارزیابی اولیه:

روش اصلی متاستاز در سارکومها از طریق خون بوده و به ریه است. متاستاز لنفاوی نادر است (۵٪ موارد) در تعداد کمی مثل سارکوم اپیتیلیوئید، رابdomyoسارکوم اطفال، سارکوم clear cell و موارد نادری از سارکوم سینوویال و میکزوفیروسارکوم، آنژیوسارکوم، MFH و لیپوسارکوم اتفاق می‌افتد.

#### تظاهرات بالینی:

معمولًاً به صورت توده بدون علامت است. گاهًا پس از ترومما، توده کشف می‌شود. سارکومهای پروگریمال اندامها و رتروپریتوئن اغلب بزرگ هستند در حالیکه سارکوم در دیستال اندامها اغلب کوچکترند.

گاهًا به صورت DVT تظاهر می‌یابد.

سارکوم رتروپریتوئن به صورت توده بزرگ بدون درد ظاهر می‌شود. به ندرت علائم انسداد گوارشی یا فشار به اعصاب کمری و لگنی مشاهده می‌شود.

- سارکوم بافت نرم در حالت centrifugal رشد می‌کند و منجر به ایجاد اثر فشاری روی نسوج اطراف می‌گردد.



## فصل ۳۵ Schwartzs 35

# جدار شکم، امنتوم و صفاق

**آناتومی:**

جدار شکم از ۹ لایه تشکیل شده است: پوست، زیرجلد، فاشیای سطحی، عضله مایل خارجی، عضله مایل داخلی، عضله عرضی شکم، فاشیا ترنسورسالیس، چربی پریپریتوئنال، پریپریتوئوم.

بافت زیرجلد با بافت چربی سطحی ملحق شده و فاشیای campers را می‌سازد. در عمق این فاشیا اسکارپا قرار دارد که شامل ماتریکس فیبروز بافتی است که به لایه قدامی فاشیا در پوست و پهلو چسبیده است.

عضلات جدار شکم شامل رکتوس آبدومینیس در مدیال، مایل داخلی و خارجی و عضله عرضی در لترال است.

دو عضله رکتوس توسط لینه آلبა از هم جدا می‌شوند.

منشأ عضلات رکتوس از سمفیز پوبیس و crest است و به زائد گزیفوئید، دندوهای ۵ و ۶ و غضروف دندوهای هفتم متصل می‌شود.

سه تقاطع تاندونی از عرض عضلات رکتوس عبور می‌کند.

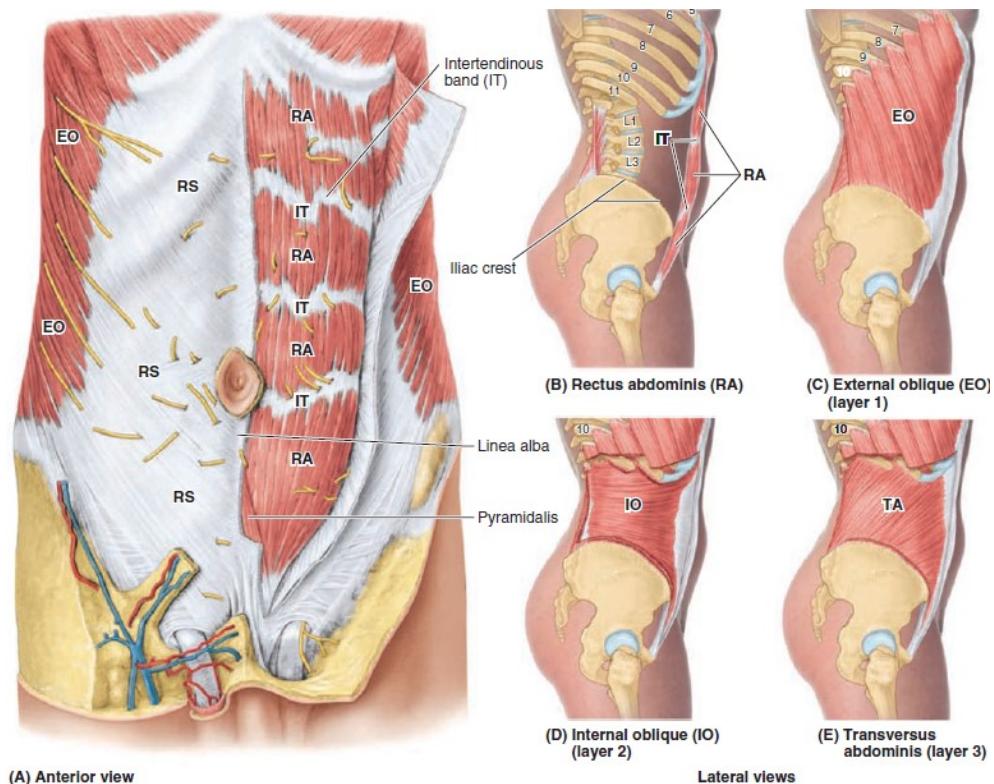
عضله مایل خارجی از دنده هشتم شروع شده و به سمت مدیال رفته، به لینه آلبَا و قدام ایلیاک کرست متصل می‌شود. مسیر الیاف عضلانی به سمت مدیال و پایین است.

عضله مایل داخلی از فاشیای توراکولومبار منشأ می‌گیرد. الیاف این عضله به سمت بالا و قدام حرکت کرده و به لبه دندوهای تحتانی و زائد گزیفوئید متصل می‌شود.



### عضله ترانسورسالیس:

عمقی‌ترین لایه عضلانی است که از لبه دندن‌های و فاشیای لومبار شروع شده به صورت افقی و قدامی طی مسیر کرده به لینه آلب، زائد گزیفوئید و سمفیز پوبیس متصل می‌شود.



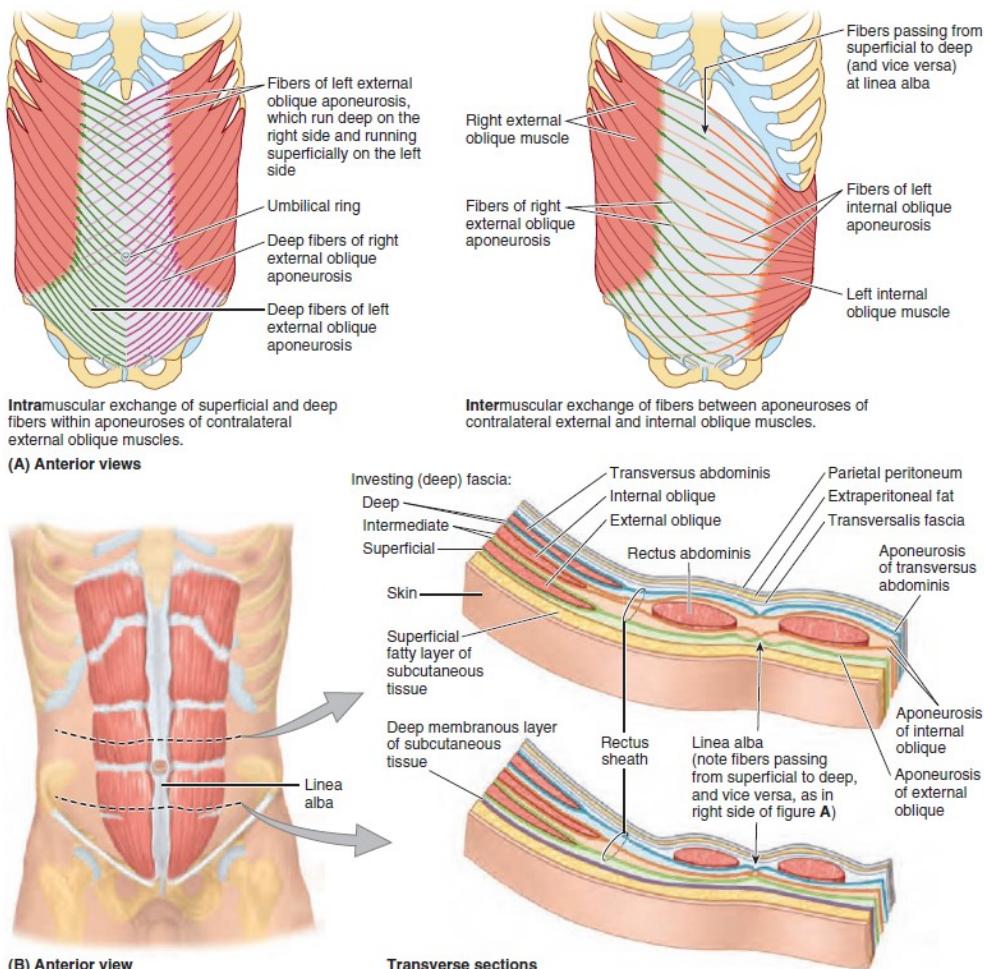
**Figure 35-1.** Muscles of the anterior abdominal wall. **A.** The anterior abdominal wall musculature is shown with the rectus sheath reflected on the left side. **B.** Rectus abdominis. **C.** External oblique. **D.** Internal oblique. **E.** Transversus abdominis.

این عضلات با همدیگر یک غلاف آپونوروز قدامی ایجاد می‌کنند. این آپونوروز شیت قدامی و خلفی رکتوس را تشکیل داده و در نهایت در میدلاین به هم متصل شده و لینه آلب را تشکیل می‌دهند. شیت رکتوس در بالا و پایین خط قوسی متفاوت است. شیت قدامی آن در تمام طول رکتوس توسط آپونوروز مایل خارجی پوشانده می‌شود.

غلاف عضله مایل خارجی ۲ لایه شده و شیت قدامی و خلفی رکتوس را در بالای خط قوسی می‌سازد.



غلاف عضله عرضی شکم در بالای خط قوسی قسمت خلفی شیت رکتوس را می‌سازد. در زیر خط قوسی غلاف مایل خارجی، داخلی و عرضی همگی از قدام رکتوس عبور کرده و خلف آن هیچ غلافی ندارد و فقط از فاشیای عرضی شکم در جدار خلفی شکم قرار گرفته است که یک لایه ضعیف فیبروتیک است و بین آن با پریتوئن چربی پره پریتوئن قرار گرفته است.



**Figure 35-2.** Fiber direction and cross-sectional anatomy of the abdominal wall. **A.** Muscular and aponeurosis fiber direction of external and internal obliques. **B.** Cross-sectional anatomy of the anterior abdominal wall above and below the arcuate line. The posterior leaf of the rectus sheath exists above the arcuate line. Below this line, all aponeurotic sheaths converge and travel anterior to the rectus muscles, leaving the posterior rectus uncovered by a fascial layer.





# پستان

فصل ۱۷  
Schwartzs 17

در هنگام تولد پستان‌ها در جنس مذکور و مونث مشابه‌اند و فقط در مونث حاوی مجاری بزرگتر می‌باشند. شیر جادوگر (witch's milk): بزرگ شدن موقت پستان نوزاد و خروج شیر از آن در اثر پاسخ به هورمون‌های مادر که از جفت عبور می‌کند.

**آماستیا:** فقدان پستان

**سیماستی:** وجود پرده بین دو پستان

## سندرم پولند:

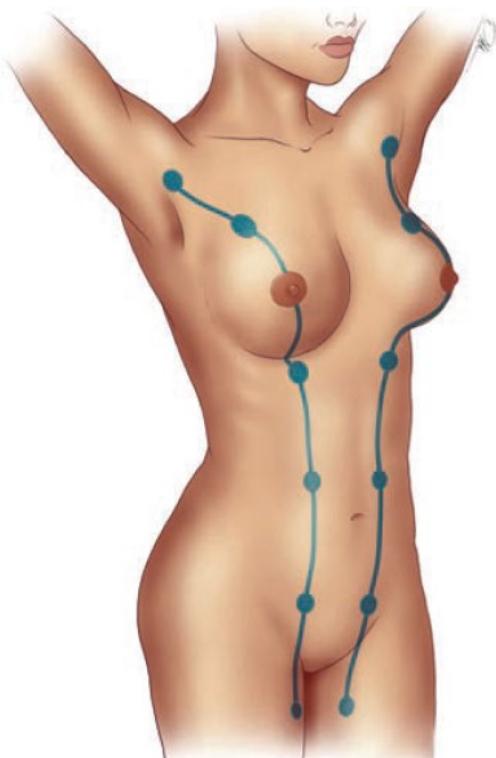
شامل هیپوپلازی پستان؛ نقص غضروف دنده‌ای؛ هیپوپلازی زیرجلد قفسه سینه؛ برآکی سین داکتیلی است.

**پلی تلیا:** وجود نیپل اضافی، با اختلالات ادراری، آژنژی کلیه، اختلالات قلبی وعروقی همراهی دارد.

**پلی ماستیا:** وجود پستان اضافی. با سندرم ترنر (آژنژی و دیسپلازی تخمدان)، سندرم فلشر (جابجایی نوک سینه و هیپوپلازی کلیه) همراهی دارد.

پلی تلیا و پلی ماستیا معمولاً در امتداد خط شیری ایجاد می‌شوند.





**Figure 17-1.** The mammary milk line.

### آناتومی پستان:

پستان ۱۵-۲۰ لوب دارد که هر کدام از چند لوبول تشکیل شده است.

هر لوب پستان به یک مجرای اصلی شیری ختم می‌شود که آن‌ها هم از طریق سوراخ تنگ به آمپول نیپل باز می‌شوند.

پستان از دنده ۳، ۲ در بالا تا ۷، ۶ در پایین و از لترال استرنوم تا خط آگزیلاری قدامی امتداد دارد. قاعده آن مخروطی مدور با قطر ۱۰-۱۲ cm می‌باشد.

حاوی لیگامان‌های آویزان‌کننده کوپراست که از بافت همبند پستان به صورت عمودی وارد درم می‌شود.

**نکته:** بیشترین حجم بافتی و بیشترین محل ایجاد کانسر پستان UOQ (ربع فوقانی خارجی) است.

توبرکل‌های مونت گومری (Montgomery's tubercles): برآمدگی‌های کوچک در سطح آرئول شامل غدد سباسه، عرق و غدد فرعی می‌باشند.





### پستان غیرفعال:

اپی‌تليوم مجاری (داكتال) افزایش می‌یابد.

### پستان فعال:

در حاملگی و شیر دهی اپی‌تليوم آلوئلی افزایش می‌یابد و باعث تولید:

- جزء پروتئینی شیر: به صورت ترشح مروکرین در رتیکولوم آندوپلاسمی
- جزء چربی شیر: به صورت ترشح آپوکرین در سیتوپلاسم می‌شود.

با زایمان بزرگ شدن پستان‌ها از طریق هیپرتروفی اپیتليوم آلوئل و تجمع محصولات ترشحی در لومن مجاری کوچک ایجاد می‌شود.

**آغوز (کلستروم):** شیر تولید شده در چند روز اول بعد زایمان است. حاوی چربی کم و آنتی‌بادی بالا است.

### خونرسانی پستان:

مدیال پستان: شاخه‌های پرفوران اینترنال مامیلاری؛ پرفوراتورهای ۴ و ۳ و ۲ بین دنده‌ای قدامی.

فوکانی پستان: شاخه‌های توراسیک فوکانی؛ شاخه پکتووال توراکواکرومیال.

لتراال پستان: شربان لتراال توراسیک؛ شاخه لتراال بین دنده‌ای خلفی.

درناژ وریدی پستان و دیواره قفسه سینه در مسیر شریان‌ها است و جهت درناژ آن به سمت آگزیلا است.

سه گروه وریدی اصلی پستان عبارتند از: شاخه‌های پرفوران ورید توراسیک داخلی، شاخه‌های پرفوران وریدهای بین دنده‌ای خلفی و شاخه‌هایی از ورید آگزیلاری.

### شبکه وریدی باتسون:

مسئول خونرسانی مهره‌ای از قاعده جمجمه تا ساکروم است و مسیری برای متاستاز سرطان پستان به مهره‌ها، جمجمه، CNS و لگن است.



## مانیتورینگ

فصل ۱۳-۲۲

Schwartz 13  
Sabiston 22

### هدف از مانیتورینگ گردش خون:

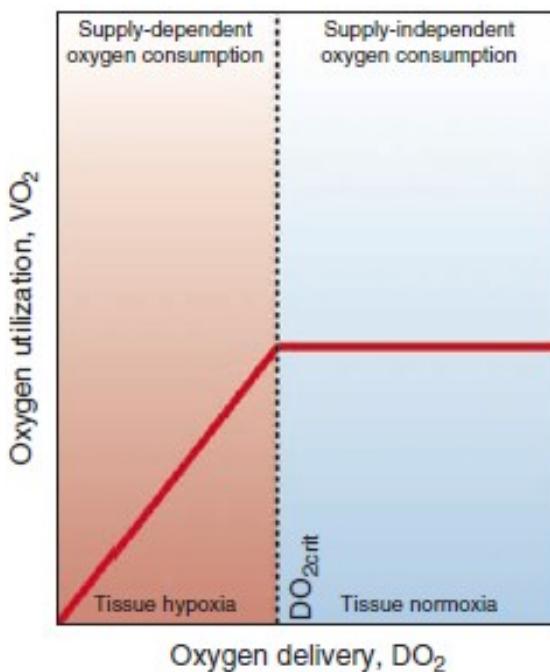
ایجاد اطمینان از رسیدن مقدار کافی خون غنی از اکسیژن به مویرگ‌ها برای متابولیسم هوایی در سطح سلولی است.

در شرایط پاتولوژیک که میزان اکسیژن در دسترس کافی نیست، میزان مصرف اکسیژن ( $VO_2$ ) به میزان تامین اکسیژن ( $DO_2$ ) بستگی دارد.

در مقادیر بالای  $DO_2$  رابطه بین  $VO_2$  و  $DO_2$  به صورت یک خط صاف با شیب صفر است و  $VO_2$  در این مقادیر کاملاً مستقل از  $DO_2$  است.

در مقادیر کم  $DO_2$  شیب خط مثبت است و میزان  $VO_2$  به میزان  $DO_2$  بستگی دارد. شیب خط نشان دهنده حداقل قابلیت بسترها عروقی برای برداشت اکسیژن است.

محل تلاقی دو خط نقطه بحرانی تامین اکسیژن ( $D_{O2}$  crit) نامیده می‌شود. در زیر آستانه بحرانی مصرف اکسیژن شروع به کاهش می‌کند و مصرف اکسیژن به صورت خطی با کاهش تحويل اکسیژن، کاهش می‌یابد و باعث می‌شود بافت مستعد آسیب ایسکمیک شود.



**Figure 13-1.** Graphical representation of the relationship between oxygen utilization ( $\text{VO}_2$ ) and oxygen delivery ( $\text{DO}_2$ ). Under most normal physiologic conditions oxygen utilization does not depend on oxygen delivery, but below the critical value  $\text{DO}_{2\text{crit}}$  oxygen utilization decreases linearly as a function of oxygen delivery, rendering tissues susceptible to ischemic injury.

### سیستم نورولوژیک:

در صورت هرگونه تغییر در وضعیت ذهنی باید عل آن مثل حادث سربروواسکولر، تغییر فشار داخل مغز، داروها، هیپوکسی و هیپرکاپنه و سپس علل متابولیک باید بررسی شود.

**کنفوزیون (گیجی):** عدم توانایی در اجرای دستورات، خوابآلودگی دیلیریوم: اختلال در توجه، تمرکز و آگاهی فرد از محیط، از دست دادن حافظه، آژیتاسیون.

درجه‌بندی انسفالوپاتی: گیجی، ابتودندیشن، استیوپور، کما

**کاتاتونی:** در بیماران بدحال به عنوان نقص نورولوژیک شناسایی می‌شود.

ریسک فاکتورهای آن: مصرف هالوپریدول برای آژیتاسیون، مصرف آنتی‌سایکوتیک‌های آتپیک (ریسپریدون، کوئیتیپین) و ضد تهوع‌ها مثل پرومتازین و متوكلوپرامید است.

**درمان:** خودداری از مصرف عوامل ایجاد‌کننده آن و مصرف با احتیاط دوز کم بنزودیازپین‌ها است.



در تمام بیماران بدحال معاينه روزانه نورولوژیک لازم است. به آزمایشات بیمار و دوز مصرف داروها باید دقیق شود.

در صورت وجود یافته‌های لترالیزه انجام CT اسکن ضروری است. استفاده از بنزوپیازپین در ICU به خصوص در افراد مسن باعث پیشرفت دیلیریوم می‌شود.

### درمان دیلیریوم:

هالوپریدول، reorienting توسط اعضای خانواده، درمان فیزیکی برای تحرک، تلاش جهت تنظیم چرخه خواب و بیداری، انجام کارهای روزانه، استفاده از عینک و سمعک، تحریک روزانه و آرامش شبانه. باید از داروهای سداتیو و ضد درد به میزان متعادل استفاده کرد که مزایای آن شامل بستره کوتاه، کاهش میزان پنومونی، کاهش VTE است.

**درد در ICU:** باید هر ساعت مانیتور و طبق سیستم‌های امتیازدهی درد چارت شود.

۱. خط اول درمان ضد درد در ICU: اپیوئیدها هستند شامل مورفین، فنتانیل و هیدرومورفون.

- فنتانیل: شروع اثر سریع، نیمه عمر کوتاه دارد، متابولیت فعال ایجاد نمی‌کند، کمترین دپرسیون کاردیوواسكولر را دارد، لیپوفیل است و تزریق مداوم آن باعث انباشته شدن در چربی و اثر طولانی مدت آن می‌شود و دوزهای بالای آن با سختی عضلانی همراه است.

- مورفین: شروع اثر آهسته و نیمه عمر طولانی‌تر دارد. به علت آزاد کردن هیستامین باعث خارش می‌شود. به علت آزادسازی هیستامین و واژودیلاتاسیون در بیماران با همودینامیک نایپیدار مناسب نیست.

در نارسایی کلیه، مورفین به علت تجمع و اثرات نامطلوب متابولیت فعال آن (مورفین ۶ گلورونید) کنترل اندیکه است.

- هیدرومورفون: نیمه عمر مشابه مورفین دارد ولی هیچ متابولیت فعال یا آزادسازی هیستامین ندارد. میزان تهوع آن نسبت به مورفین کمتر است.

در کل تمام اپیوئیدها تا حدودی دپرسیون تنفسی، هیپوتانسیون، ایلئوس و تهوع ایجاد می‌کنند.

۲. ضد دردهای غیر اپیوئیدی: NSAID خوارکی یا کتورولاک وریدی NSAID‌ها تولید پروستاگلاندین را بلوك کرده و اثر نامطلوب روی همودینامیک یا حرکت روده ندارند و به صورت سینرژیک با دوز کم اپیوئید در بهبود درد به کار می‌روند. عوارض مهم آن نارسایی کلیه و خونریزی GI است.

